

Խառը թվերի հանումը(մաս 2)

Խառը թվերը հանելու համար

- պետք է համեմատել նվազելիի և հանելիի կոտորակային մասերը
- եթե նվազելիի կոտորակային մասը մեծ է հանելիի կոտորակային մասից, ապա պետք է առանձին-առանձին կատարել ամբողջ մասերի և կոտորակային մասերի հանում և իրար գումարել ստացված արդյունքները:

Օրինակ՝

$$2\frac{3}{6} - 1\frac{2}{6}$$

$$\text{Համեմատենք } \frac{3}{6} > \frac{2}{6}$$

Ուրեմն՝

$$2\frac{3}{6} - 1\frac{2}{6} = (2 - 1) + \left(\frac{3}{6} - \frac{2}{6}\right) = 1 + \frac{1}{6} = 1\frac{1}{6}$$

- եթե նվազելիի կոտորակային մասը փոքր է հանելիի կոտորակային մասից, ապա նվազելիի կոտորակային մասին պետք է ավելացնել 1՝ այն հանելով նրա ամբողջ մասից ու կիրառել նախորդ կանոնը:

Օրինակ՝

$$3\frac{1}{6} - 1\frac{5}{6}$$

$$\text{Համեմատենք } \frac{1}{6} < \frac{5}{6}$$

$$\text{Ուրեմն՝ } 3\frac{1}{6} - 1\frac{5}{6} = 2 + 1\frac{1}{6} - 1\frac{5}{6} = 2 + \frac{7}{6} - 1\frac{5}{6} =$$

$$= (2-1) + \left(\frac{7}{6} - \frac{5}{6}\right) = 1 + \frac{2}{6} = 1 + \frac{1}{3} = 1\frac{1}{3}$$

Առաջադրանքներ

- Կատարեք խառը թվերի հանում:

$$16\frac{7}{9} - 4\frac{1}{9} = (16 - 4) + \left(\frac{7}{9} - \frac{1}{9}\right) = 12\frac{2}{3}$$

$$12\frac{5}{8} - 1\frac{5}{16} = (12 - 1) + \left(\frac{5}{8} - \frac{5}{16}\right) = 11\frac{5 \times 2 - 1 \times 1}{16} = 11\frac{5}{6}$$

$$11\frac{3}{8} - 1\frac{1}{4} = (11 - 1) + \left(\frac{3}{8} - \frac{1}{4}\right) = 10\frac{1 \times 3 - 2 \times 1}{8} = 10\frac{1}{8}$$

$$10\frac{3}{7} - 9\frac{4}{5} = (10 - 9) + \left(\frac{3}{7} - \frac{4}{5}\right) = 1\frac{7 \times 5 - 7 \times 4}{35} = 1\frac{7}{35}$$

$$17\frac{7}{25} - 6\frac{3}{100} = (17 - 6) + \left(\frac{7}{25} - \frac{3}{100}\right) = 1\frac{4 \times 7 - 1 \times 3}{100} = 1\frac{25}{100}$$

$$18\frac{2}{13} - 15\frac{4}{5} = (18 - 15) + \left(\frac{2}{13} - \frac{4}{5}\right) = 3\frac{5 \times 2 - 13 \times 4}{65} = \frac{520}{65}$$

$$90\frac{8}{25} - 15\frac{2}{5} = (90 - 15) + \left(\frac{8}{25} - \frac{2}{5}\right) = 75\frac{5 \times 8 - 1 \times 20}{25} = \frac{17}{25}$$

- Աստղանիշի փոխարեն ի՞նչ թիվ գրելու դեպքում կստացվի հավասարություն:

$$* + 3\frac{3}{5} = 6\frac{5}{7}$$

$$* = 6\frac{5}{7} - 3\frac{3}{5} = (6 - 3) + \left(\frac{5}{7} - \frac{3}{5}\right) = 3\frac{5 \times 5 - 7 \times 3}{35} = 3\frac{4}{35}$$